

Spis treści

Przedmowa	11
------------------------	----

Część I. „Druga Polska” w ruinie (1970 – 1985)

Rozdział 1. Ani zjednoczona, ani robotnicza (1970 – 1980)	17
Rozdział 2. Ostatnia szansa naprawy – 16 miesięcy „Solidarności” (1980 – 1981)	45
Rozdział 3. Partia wywraca stolik – stan wojenny (1981 – 1982)	71
Rozdział 4. Normalizacja <i>à la</i> PRL (1983 – 1985)	87

Część II. Wybór źródeł

Rozdział 1. Przebudzenie. Sejm PRL przed 13 grudnia 1981 r.	115
--	-----

1.1. Wystąpienia poselskie	115
---	-----

- 1 – 7. Wystąpienia posłów Jana Szczepańskiego (bezp.), Janusza Zabłockiego (Katolicko-Społeczne Koło Poselskie „Znak”), Marii Budzanowskiej (Klub Poselski SD), Karola Małcużyńskiego (bezp.), Ryszarda Reiffa (Koło Poselskie „Pax”), Gustawa Holoubka (bezp.), i Romualda Bukowskiego (bezp.) w dyskusji nad informacją o programie aktualnych działań Rządu, II sesja Sejmu – 5 posiedzenie z 5 września 1980 r. 115
- 8 – 9. Wystąpienia posłów Ryszarda Reiffa (Koło Poselskie „Pax”) i Janusza Zabłockiego (Katolicko-Społeczne Koło Poselskie „Znak”) w dyskusji nad informacją Rządu o realizacji porozumień zawartych na przełomie sierpnia i września między komisjami rządowymi a przedstawicielami załóg robotniczych, II sesja Sejmu – 7 posiedzenie z 21 listopada 1980 r. 147
- 10 – 11. Wystąpienia posłów Ryszarda Reiffa (Koło Poselskie „Pax”) i Karola Małcużyńskiego (bezp.) w łącznej dyskusji nad oświadczeniem Prezesa Rady Ministrów oraz projektami planu i budżetu na rok 1981, II sesja Sejmu – 9 posiedzenie z 12 lutego 1981 r. 159
- 12 – 16. Wystąpienia posłów Jana Szczepańskiego (bezp.), Janusza Zabłockiego (Koło Poselskie PZKS), Gustawa Holoubka (bezp.), Edmunda Osmańczyka (bezp.) i Romualda Bukowskiego (bezp.) w dyskusji nad informacją Rządu o aktualnej sytuacji kraju, III sesja Sejmu – 11 posiedzenie z 10 kwietnia 1981 r. 166
- 17 – 20. Wystąpienia posłów Jana Szczepańskiego (bezp.), Marii Budzanowskiej (Klub Poselski SD), Romualda Bukowskiego (bezp.) i Karola Małcużyńskiego (bezp.) w dyskusji nad informacją Prezesa Rady Ministrów o sytuacji kraju i propo-

zycjach w sprawie zmian w strukturze Rady Ministrów, III sesja Sejmu – 13 posiedzenie z 12 czerwca 1981 r.	195
21 – 23. Wystąpienia posłów Romualda Bukowskiego (bezp.), Janusza Zabłockiego (Koło Poselskie PZKS) i Edmunda Osmańczyka (bezp.) w dyskusji nad zmianami w planie i budżecie na 1981 r., programem przewyżczania kryzysu i stabilizowa- nia gospodarki kraju oraz sprawozdaniami z wykonania planu i budżetu w 1980 r., III sesja Sejmu – 15 posiedzenie z 30 lipca 1981 r.	208
24. Wystąpienie posła Ryszarda Reiffa (Koło Poselskie „Pax”) w łącznej dyskusji nad informacją Rządu, projektami ustaw o przedsiębiorstwach państwowych oraz o samorządzie załogi w przedsiębiorstwa państwowego, III sesja Sejmu – 16 posiedzenie z 25 września 1981 r.	223
25 – 26. Wystąpienia posłów Romualda Bukowskiego (bezp.) i Janusza Zabłockiego (Koło Poselskie PZKS) w łącznej dyskusji nad wystąpieniem I sekretarza KC PZPR, Prezesa Rady Ministrów Wojciecha Jaruzelskiego oraz informacją Rządu o realizacji NPSG i budżetu na 1981 r. i wstępnyymi założeniami planu i budżetu na 1982 r. z 30 października 1981 r., III sesja Sejmu – 17 posiedzenie z 30 października 1981 r.	228

1.2. Sprawozdania sejmowe 236

27. Sejm 24 – 25 września 1981 r., „Ład” 4-11 X 1981, nr 21 -22	236
28. Sejm 30 – 31 października 1981 r., „Ład” 15 XI 1981, nr 27	240

Rozdział 2. Pacyfikacja. Sejm PRL po 13 grudnia 1981 r. 243

2.1. Wystąpienia poselskie 243

29 – 31. Wystąpienia posłów Janusza Zabłockiego (Koło Poselskie PZKS), Edmunda Osmańczyka (bezp.) i Karola Małcużyńskiego (bezp.) w dyskusji nad wystąpieniem Przewodniczącego Wojskowej Rady Ocalenia Narodowego, Prezesa Rady Ministrów Wojciecha Jaruzelskiego, III sesja Sejmu – 18 posiedzenie z 25 stycznia 1982 r.	243
32. Interpelacja posłów Karola Małcużyńskiego (bezp.) i Edmunda Osmańczyka (bezp.) do Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie rozwiązania Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich z 13 marca 1982 r. oraz odpowiedź Ministra Spraw Wewnętrznych Czesława Kiszczaka z 15 kwietnia 1982 r., IV sesja Sejmu – 21 posiedzenie z 3 i 4 maja 1982 r.	258
33 – 36. Wystąpienia posłów Janusza Zabłockiego (Koło Poselskie PZKS), Jana Szczepańskiego (bezp.), Edmunda Osmańczyka (bezp.) i Romualda Bukowskiego (bezp.) w dyskusji nad projektem oświadczenia oraz w łącznej dyskusji nad informacją rządu i projektami ustaw dotyczących kultury i szkolnictwa wyższego, IV sesja Sejmu – 21 posiedzenie w dniach 3 – 4 maja 1982 r.	259

37. Wystąpienie posła Edmunda Osmańczyka (bezp.) w dyskusji nad projektami ustaw dotyczących kombatantów i Urzędu Ministra ds. Kombatantów, IV sesja Sejmu – 22 posiedzenie z 26 maja 1982 r.	281
38. Wystąpienie posła Romualda Bukowskiego (bezp.) w dyskusji nad projektem budżetu na 1982 r. oraz sprawozdaniami z wykonania planu i budżetu na 1981 r., IV sesja Sejmu – 23 posiedzenie z 5 lipca 1982 r.	286
39. Wystąpienie posła Edmunda Osmańczyka (bezp.) w dyskusji nad poselskim projektem ustawy o zasadach prowadzenia na terytorium PRL działalności gospodarczej w zakresie drobnej wytwórczości przez zagraniczne osoby prawne i fizyczne, IV sesja Sejmu – 23 posiedzenie z 6 lipca 1982 r.	290
40. Wystąpienie posła Janusza Zabłockiego (Koło Poselskie PZKS) w dyskusji nad wystąpieniem Prezesa Rady Ministrów Wojciecha Jaruzelskiego o zamierzeniach Rządu na drugie półrocze 1982 r., IV sesja Sejmu – 24 posiedzenie z 21 lipca 1982 r.	295
41 – 42. Wystąpienia posłów Edmunda Osmańczyka (bezp.) i Janusza Zabłockiego (Koło Poselskie PZKS) w dyskusji nad projektami ustaw o związkach zawodowych oraz społeczno-zawodowych organizacjach rolników, V sesja Sejmu – 26 posiedzenie z 8 października 1982 r.	302
43. Wystąpienie posła Karola Małcużyńskiego (bezp.) w punkcie interpelacji i zapytania poselskie, V sesja Sejmu – 28 posiedzenie z 3 grudnia 1982 r.	308
44. Wystąpienie posła Janusza Zabłockiego (Koło Poselskie PZKS) w dyskusji nad projektami ustaw: o zmianie ustawy o szczególnej regulacji prawnej w okresie stanu wojennego oraz o szczególnej regulacji prawnej w okresie zawieszenia stanu wojennego, V sesja Sejmu – 29 posiedzenie z 13 grudnia 1982 r.	312
45 – 46. Wystąpienia posłów Edmunda Osmańczyka (bezp.) i Romualda Bukowskiego (bezp.) w dyskusji nad projektami ustaw: o zmianie ustawy o szczególnej regulacji prawnej w okresie stanu wojennego oraz o szczególnej regulacji prawnej w okresie zawieszenia stanu wojennego, V sesja Sejmu – 30 posiedzenie z 18 grudnia 1982 r.	316
47. Interpelacja posłów Haliny Auderskiej (bezp.), Wacława Auleytnera (Koło Poselskie PZKS), Gertrudy Boruckiej (bezp.), Rudolfa Buchały (Koło Poselskie PZKS), Romualda Bukowskiego (bezp.), Jadwigi Cichockiej (Klub Poselski ZSL), Haliny Minkisiewicz-Lateckiej (Klub Poselski SD), Karola Małcużyńskiego (bezp.), Krystyny Mazur (Klub Poselski ZSL), Edmunda Męclewskiego (bezp.), Edmunda Osmańczyka (bezp.), Doroty Simonides (Klub Poselski SD), Hanny Suchockiej (Klub Poselski SD), Ryszarda Reiffa (bezp.), Janusza Zabłockiego (Koło Poselskie PZKS), Zbigniewa Zielińskiego (Koło Poselskie PZKS) i Wojciecha Żukrowskiego (bezp.) w sprawie artykułu Jerzego Urbana w „Tu i Teraz” oraz odpowiedź wiceprezesa Rady Ministrów Mieczysława Rakowskiego z 22 marca 1983 r., VI sesja Sejmu - 33 posiedzenie z 23 marca 1983 r.	327

48. Wystąpienie posła Edmunda Osmańczyka (bezp.) w dyskusji nad projektem uchwały o NPSG na lata 1983 – 1985 oraz projektem uchwały w sprawie rządowego programu działań antyinflacyjnych oraz programu oszczędnościowego, VI sesja Sejmu – 34 posiedzenie z 28 kwietnia 1983 r.	328
49. Interpelacja posła Edmunda Osmańczyka (bezp.) w sprawie działalności rzecznika prasowego Rządu z 30 kwietnia 1983 r. oraz odpowiedź wiceprezesa Rady Ministrów Mieczysława Rakowskiego z 12 lipca 1983 r.	332
50. Wystąpienie posła Romualda Bukowskiego (bezp.) w dyskusji nad rządowym programem rozwoju rolnictwa i gospodarki żywnościowej do roku 1990, VI sesja Sejmu – 36 posiedzenie z 24 czerwca 1983 r.	335
51 – 52. Wystąpienia posłów Edmunda Osmańczyka (bezp.) i Janusza Zabłockiego (Koło Poselskie PZKS) w łącznej dyskusji nad projektami ustaw o szczególnej regulacji prawnej oraz o amnestii, VI sesja Sejmu – 39 posiedzenie z 21 lipca 1983 r.	338
53 – 54. Wystąpienia posłów Karola Małcużyńskiego (bezp.) i Jana Szczepańskiego (bezp.) w dyskusji nad projektami ustaw: o zmianie niektórych przepisów w zakresie prawa karnego i prawa o wykroczeniach oraz zmianie ustawy o kontroli publikacji i widowisk, VI sesja Sejmu – 40 posiedzenie z 28 lipca 1983 r.	345
55. Wystąpienie posła Edmunda Osmańczyka (bezp.) w dyskusji nad projektem Prawo dewizowe, VII sesja Sejmu – 42 posiedzenie z 22 listopada 1983 r.	351
56. Wystąpienie posła Edmunda Osmańczyka (bezp.) w dyskusji nad projektem ustawy o zmianie ustawy o paszportach, VII sesja Sejmu – 43 posiedzenie z 5 grudnia 1983 r.	354
57. Wystąpienie posła Janusza Zabłockiego (Koło Poselskie PZKS) w dyskusji nad projektami ustaw o przedłużeniu kadencji Sejmu PRL oraz ordynacja wyborcza do rad narodowych, VII sesja Sejmu – 46 posiedzenie z 26 stycznia 1984 r.	358
58. Wystąpienie posła Rudolfa Buchały (Koło Poselskie PZKS) w dyskusji nad projektem ustawy Prawo prasowe, VII sesja Sejmu – 46 posiedzenie z 26 stycznia 1984 r.	363
59 – 60. wystąpienia posłów Romualda Bukowskiego (bezp.) i Edmunda Osmańczyka (bezp.) w dyskusji nad projektem ustawy o upowszechnianiu kultury oraz o prawach i obowiązkach pracowników upowszechniania kultury, VIII sesja Sejmu – 49 posiedzenie z 26 kwietnia 1984 r.	366
61. Wystąpienie posła Janusza Zabłockiego (Katolicko-Społeczne Koło Poselskie) w dyskusji nad sprawozdaniami z wykonania budżetu państwa, planu kredytowego, o bilansie płatniczym oraz wniosek w przedmiocie absolutorium dla Rządu za rok 1983, VIII sesja Sejmu - 52 posiedzenie z 12 lipca 1984 r.	372
62. Interpelacja posłów Edmunda Osmańczyka (bezp.), Ryszarda Reiffa (bezp.) i Janusza Zabłockiego (Katolicko-Społeczne Koło Poselskie) z 4 września	

1984 r. w sprawie wypowiedzi rzecznika prasowego Rządu do dziennikarzy oraz odpowiedź Ministra Sprawiedliwości Lecha Domaradzkiego, IX sesja Sejmu – 55 posiedzenie z 20 września 1984 r.	376
63. Wystąpienie posła Janusza Zabłockiego (Katolicko-Społeczne Koło Poselskie) w dyskusji nad projektami: ustawy budżetowej na 1985 rok oraz uchwał w sprawach planów finansowych na 1985 rok, IX sesja Sejmu – 59 posiedzenie z 28 grudnia 1984 r.	379
64 – 65. Wystąpienia posłów Edmunda Osmańczyka (bezp.) i Janusza Zabłockiego (Katolicko-Społeczne Koło Poselskie) w dyskusji nad projektem ustawy Ordynacja wyborcza do Sejmu PRL, X sesja Sejmu – 66 posiedzenie z 29 maja 1985 r.	382
66 – 67. Wystąpienia posłów Edmunda Osmańczyka (bezp.) i Janusza Zabłockiego (Katolicko-Społeczne Koło Poselskie) w łącznej dyskusji nad projektami ustaw: o zmianie ustawy o szkolnictwie wyższym, o zmianie ustawy o stopniach i tytułach naukowych, o Urzędzie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz o jednostkach badawczo-rozwojowych, X sesja Sejmu – 69 posiedzenie z 25 lipca 1985 r.	389
2.2. Sprawozdania sejmowe	394
68. Sejm, 25 – 26 stycznia i 26 – 27 lutego 1982 r., „Ład” 11 – 12 IV 1982, nr 1.	394
69. Sejm, 25 – 26 marca 1982 r., „Ład” 18 IV 1982, nr 2.	397
70. Sejm, 3 – 4 maja 1982 r., „Ład” 16 V 1982, nr 6.	399
71. Sejm, 26 maja 1982 r., „Ład” 6 VI 1982, nr 9.	401
72. Sejm, 5 – 6 lipca 1982 r., „Ład” 18 VII 1982, nr 15.	403
73. Sejm, 21 lipca 1982 r., „Ład” 1 VIII 1982, nr 17.	405
74. Sejm, 16 września 1982 r., „Ład” 26 IX 1982, nr 25.	407
75. Sejm, 8 października 1982 r., „Ład” 17 X 1982, nr 28.	409
76. Sejm, 26 października 1982 r., „Ład” 7 XI 1982, nr 31.	415
77. Sejm, 3 grudnia 1982 r., „Ład” 12 XII 1982, nr 36.	417
78. Sejm, 13 – 14 grudnia 1982 r., „Ład” 25 – 26 XII 1982, nr 38.	418
79. Sejm, 18 grudnia 1982 r., „Ład” 2 I 1983, nr 1.	421
80. Sejm, 22 - 23 marca 1983 r., „Ład” 3 IV 1983, nr 14.	423
81. Sejm, 24 i 29 – 30 czerwca 1983 r., „Ład” 10 VII 1983, nr 28.	427
82. Sejm, 14 lipca 1983 r., „Ład” 24 VII 1983, nr 30.	431
83. Sejm, 20 – 21 lipca 1983 r., „Ład” 31 VII 1983, nr 31.	433
84. Sejm, 28 lipca 1983 r., „Ład” 7 VIII 1983, nr 32.	436
85. Sejm, 29 września 1983 r., „Ład” 16 X 1983, nr 42.	437
86. Sejm, 21 – 22 listopada 1983 r., „Ład” 4 XII 1983, nr 49.	439
87. Sejm, 5 grudnia 1983 r., „Ład” 18 XII 1983, nr 51.	441
88. Sejm, 29 grudnia 1983 r., „Ład” 15 I 1984, nr 2.	444
89. Sejm, 26 stycznia 1984 r., „Ład” 5 II 1984, nr 5.	445
90. Sejm, 13 lutego 1984 r., „Ład” 26 II 1984, nr 8.	446

Biogramy	449
Wykaz skrótów	475
Indeks nazwisk	477
Summary	487